

ΕΛΙΔ.Ε.Κ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

**Έκθεση για το Τελικό Συνέδριο του ACTinPRISON
με τίτλο “Εκπαίδευση στις φυλακές: Προκλήσεις, καλές πρακτικές και
προοπτικές”**

Στο συνέδριο, το οποίο υλοποιήθηκε στις 14 και 15 Οκτώβρη του 2024 στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στον Βόλο (Αμφιθέατρο Σαράτση, Παραλιακό Συγκρότημα), παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα του έργου και διερευνήθηκαν προοπτικές και δυνατότητες για περαιτέρω δράσεις στον χώρο της εκπαίδευσης νεαρών κρατουμένων.

Το συνέδριο ξεκίνησε με τους χαιρετισμούς από φορείς της Περιοχής, από τον Αντιπρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, κ. Παναγιώτη Πλαγερά, τον Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος και Αλμυρού, κ. Ιγνάτιο, και την Πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου Θεσσαλίας, κ. Χρύσα Τσαγανού. Στη συνέχεια ο υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη, κ. Ανδρέας Νικολακόπουλος, σε μια σύντομη εισήγηση, αναφέρθηκε στις πρωτοβουλίες του Υπουργείου σχετικά με την εκπαίδευση στις φυλακές και την ανάγκη μιας προγραμματικής συμφωνίας με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ώστε να εδραιωθεί μια μόνιμη συνεργασία ανάμεσα στους δυο φορείς, η οποία είναι επωφελής και για τους δυο φορείς και κυρίως για τους νεαρούς κρατούμενους.

Την πρώτη ημέρα του συνεδρίου η έμφαση δόθηκε στην παρουσίαση της οπτικής διαφορετικών φορέων τόσο για το θέμα της εκπαίδευσης στη φυλακή όσο και για την ανάγκη ανοίγματος των φυλακών στην κοινωνία. Αφού η Επιστημονικά Υπεύθυνη του προγράμματος, κ. Χαρούλα Σταθοπούλου, Ομότιμη Καθηγήτρια του ΠΘ, παρουσίασε τους στόχους, τις δράσεις, κλπ. του προγράμματος, η κ. Ξένη Δημητρίου, Εισαγγελέας επί τιμή, παρουσίασε την οπτική της Εισαγγελίας καθώς και την προσωπική και μακρά εμπειρία της. Από την ομιλία της αναδείχθηκε η αξία για τους νεαρούς κρατούμενους του ανοίγματος των καταστημάτων κράτησης στην κοινωνία. Στη συνέχεια η κ. Ρούλα Κίτσιου, Επ. Καθηγήτρια του ΠΘ, παρουσίασε την οπτική του ACTinPRISON για την εκπαίδευση στις φυλακές με έμφαση στη μεθοδολογία του έργου, δηλαδή την κριτική επικοινωνιακή μεθοδολογία, αναδεικνύοντας τον κρίσιμο ρόλο των κοινών χώρων ισότιμης συμμετοχής και αλληλεπίδρασης τόσο για τους νεαρούς κρατούμενους όσο και για τις/τους μελλοντικές/ούς εκπαιδευτικούς. Την οπτική του ΕΑΣΚΝ Κασσαβέτειας παρουσίασαν η διευθύντρια εκπαιδευτικών μονάδων, κ. Βάσω Ζησοπούλου και ο κοινωνικός λειτουργός κ. Λεωνίδα Κωτούλας. Μέσα από τους διαφορετικούς τους ρόλους περιέγραψαν την εμπειρία της υλοποίησης του ACTinPRISON τονίζοντας τη

Το ερευνητικό έργο υποστηρίχτηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της Δράσης «2η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών» (Αριθμός Έργου: 4164).

ΕΛΙΔ.Ε.Κ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

σημασία του προγράμματος για τους νεαρούς κρατούμενους τόσο στο επίπεδο της εκπαίδευσης αυτής καθαυτής όσο και σε επίπεδο συμπεριφοράς των νεαρών κρατουμένων. Η πρώτη μέρα έκλεισε με το Στρογγυλό Τραπέζι το οποίο συντόνισε ο δημοσιογράφος και Διευθυντής Δομών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του Σωφρονιστικού Καταστήματος Λάρισας, κ. Γιώργος Τράντας. Σε αυτό συμμετείχαν άτομα με διαφορετικούς ρόλους, όπως ο Αντεισαγγελέας Πρωτοδικείου Βόλου, κ. Βάιος Παπαϊωάννου, ο διευθυντής του ΕΑΣΚΝ Κασσαβέτιας, κ. Στέφανος Ραφτόπουλος, ο Διευθυντής του ΕΣΚΝ Βόλου κ. Βασίλης Αποστολάκης, ο Διευθυντής του Ιδρύματος Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου κ. Αλέξανδρος Στάμος, ο κοινωνικός λειτουργός ΕΑΣΚΝ Κασσαβέτιας κ. Λεωνίδα Κωτούλας, ο Διευθυντής Δομών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στο ΕΣΚΝ Βόλου κ. Ιωάννης Φόβος.

Η δεύτερη μέρα περιλάμβανε δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του έργου και θεωρητικές συμβολές από τα μέλη της ερευνητικής ομάδας. Από τον Καθηγητή του ΠΘ, κ. Χρήστο Γκόβαρη, αναδείχθηκε η αξία της διαπολιτισμικής επικοινωνίας και εκπαίδευσης στο πλαίσιο της φυλακής, ενώ από τον Καθηγητή του Arcadia University, κ. Peter Appelbaum, παρουσιάστηκαν αρχές σχεδιασμού Προγράμματος Σπουδών βασισμένου σε σύγχρονες θεωρίες, όπως αυτή του Πινάρ για το βιωμένο πρόγραμμα σπουδών.

Η διεπιστημονική προσέγγιση που υιοθετήθηκε από την ερευνητική ομάδα αποτυπώνεται στις εργασίες της δεύτερης μέρας του συνεδρίου αναφορικά με εφαρμογές γλωσσικού και μαθηματικού γραμματισμού (Ρ. Κίτσιου, Β. Χρυσικού & Χ. Σταθοπούλου), συνδυασμούς θεάτρου και γλωσσικού γραμματισμού (Σ. Καλμπένη & Μ. Καραζάνου) καθώς και εφαρμογές τέχνης, μαθηματικού και τεχνολογικού γραμματισμού (Β. Κατσιγιαννάκης & Ι. Φόβος).

Επιπλέον, σημαντική ήταν η συνεισφορά των φοιτητριών/μελλοντικών εκπαιδευτικών, κ.κ. Κέρυ Συναΐτη, Άννα Καταβολάδα και Ιωάννα Δροσάκη, που παρουσίασαν την εμπειρία συν-ανάπτυξης με τους νεαρούς κρατούμενους ενός προγράμματος σπουδών από τα κάτω-προς-τα-πάνω το οποίο ακολουθεί επιθυμίες και προσδοκίες των νεαρών κρατουμένων. Το συνέδριο έκλεισε με το Στρογγυλό Τραπέζι που συντόνισε η Επίκουρη Καθηγήτρια, κ. Ρ. Κίτσιου, στο οποίο οι φοιτήτριες κ.κ. Κέρυ Συναΐτη, Καλλιόπη- Στυλιανή Μακέδη και Σοφία Νίκου αποτύπωσαν τη συνολική εμπειρία με έμφαση στο πώς η συμμετοχή στην έρευνα, την επιμόρφωση και τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις μέσα στη φυλακή επηρέασαν τον ρόλο τους ως μελλοντικών εκπαιδευτικών.

Θεωρούμε ότι το συνέδριο πέτυχε τους στόχους του δίνοντας αφενός στα μέλη της ομάδας την ευκαιρία να μοιραστούν την εμπειρία και τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του προγράμματος και αφετέρου χώρο για συζήτηση και

Το ερευνητικό έργο υποστηρίχτηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της Δράσης «2η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών» (Αριθμός Έργου: 4164).

εμπλοκή των ενδιαφερομένων (stakeholders) σε προτάσεις για την εκπαίδευση στις φυλακές με απώτερο στόχο την κοινωνική επανένταξη των νεαρών κρατούμενων μετά την αποφυλάκισή τους.

Χαρούλα Σταθοπούλου
Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Επιστημονικά Υπεύθυνη του έργου ACTinPRISON

Το ερευνητικό έργο υποστηρίχτηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της Δράσης «2η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών» (Αριθμός Έργου: 4164).